

ALTERNATIVE LEARNING AND TECHNOLOGY IN THE COMMUNITY

on

विद्यालय स्तरको शिक्षामा वैकल्पिक सिकाइ र प्रविधि
**ALTERNATIVE LEARNING AND
TECHNOLOGY IN THE COMMUNITY SCHOOL**

**RESOURCE PERSON
& CONTRIBUTORS:**

 <p>Dr. Tulasi Prasad Thapaliya Director General, Center for Education and Human Resource Development, MoEST</p>	 <p>Mr. Sudarshan Ghimire Managing Director/Editor Sikai Samuha (सिकाई सङ्घ)</p>	 <p>Mr. Laxman Sharma President Nepal National Teacher Association (NNTA)</p>	
 <p>Mr. Rabi Karmacharya Executive Director OLE Nepal</p>	 <p>Mr. Bhupendra Prasad Koirala Head of Education Unit Belbari Municipality, Morang</p>	 <p>Ms. Reshma Bhusal Wagle Principal Shree Gajedi Secondary School Kanchan Rural Municipality, Bunsandehi</p>	 <p>Mr. Ganesh Shah Session Chair (Coordinator) Ex. Minister - Science & Technology</p>

Presented by:

DIGITAL SAMVAD TEAM

Er. Ganesh Shah | Mr. Nidesh Maskey

Mr. Hempal Shrestha | Mr. Razan Lamsal

Compiled by: Ms. Simana Hitang

June 2021 | जेष्ठ, २०७८

www.digitalsamvad.org

~*~

This report is published under [CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) License

Disclaimer

The presentation and information provided by the Resource Persons and participants, compiled in this publication do not imply the expression of any opinion on the part of the Digital Samvad Team.

All reasonable precautions have been taken by the Digital Samvad team to verify the information contained in this publication. However, the published materials being distributed without warranty of any kind, either expressed or implied. The responsibility for the interpretation and use of the materials lies with the reader. In no event shall Digital Samvad Team be liable for any consequences whatsoever arising from its use.

Alternative Learning and Technology in the Community School

~**~

SECTION - A: THE BEGINNING

Chapter I The Concept Paper

Public link for inputs of this collaborative document: <https://bit.ly/3dww8FU>

KINDLY NOTE:

- No password is required to join the Digital Samvad 2.0. Please connect using the above Zoom link / Zoom ID.
- The Zoom Room opens **03:45 PM** onwards and you are requested to join the meeting at least 10 minutes before the starting time of the digital samvad. While logging in, please turn off your video and mute your audio.
- Kindly provide your proper display Name while participating in the meeting (Your Role | Your Display Name (Designation | Organisation) | Your Country). If you want to disclose your organisation or designation, please do so within brackets after your Display Name or share about yourself in the chatbox.
- To share your views, please raise your hand in the participant list section and seek facilitators approval before speaking or write a message requesting for the same from the facilitator in the chatbox of the Zoom application.

Alternative Learning and Technology in the Community School

~**~

SECTION - B: THE SAMVAD

Chapter IV

"Budgeting for Digitalizing Nepal" - The Samvad

0. Samvad Summary (Nepali):

सामुदायिक विद्यालयमा वैकल्पिक शिक्षा र प्रविधि राष्ट्रको डिजिटलीकरणको लागि सबैभन्दा आवश्यक पक्षहरू मध्ये एक हो। सोही कुरालाई मध्यनजर गर्दै शिक्षा तथा मानव संशाधन विकास केन्द्रका महानिर्देशक डा. तुलसीप्रसाद थपलिया, सिकाइ समुहाका प्रबन्ध निर्देशक श्रीमान लगायत सुदर्शन घिमिरे, नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संघ (NNTA) का अध्यक्ष, OLE नेपाल का कार्यकारी निर्देशक श्री रवि कर्माचार्य, शिक्षा इकाई, बेलबारी नगरपालिका, मोरङका प्रमुख श्री भूपेन्द्र प्रसाद कोइराला, श्री गजेदी मावि गजेडी, रुपन्देहीका प्रधानाध्यापक श्री. विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री गणेश शाह प्यानल सदस्यहरूसँग यस विषयमा आधारित वार्ता भएको थियो। गणेश शाहको अध्यक्षतामा भएको सत्रमा डा. तुलसीप्रसाद थपलियाले सञ्चालित प्रस्तुति सहित सामुदायिक विद्यालयमा वैकल्पिक सिकाइ र प्रविधि लागू गर्न आवश्यक पर्ने समस्या, प्रवृत्ति, समाधान र नीतिहरूमाथि केन्द्रित रहेको थियो।

शनिवार १ बजे जुममार्फत सञ्चालित कार्यक्रमको अध्यक्षता गर्दै पूर्वमन्त्री गणेश शाहले अब शिक्षामा रूपान्तरण आवश्यक रहेको भन्दै यसलाई व्यावहारिक बनाउनुपर्ने बताए। सरकारले लगानी बढाउनुपर्ने विद्यार्थीलाई कम शुल्कमा प्रविधिमैत्री गुणस्तरीय शिक्षा दिनुपर्नेमा शाहको जोड थियो। प्रविधि पत्रकार मञ्चका पूर्वअध्यक्ष सरु ढकालले अलिहेको परिस्थितिले हामीलाई हरेक क्षेत्रमा प्रविधिसँग जोडिनुपर्ने आवश्यकता महसूस गराएको भन्दै अबको समयमा डिजिटल शिक्षा प्रणालीको विकास गर्नुपर्नेमा जोड दिइन्।

सिकाइ सहजीकरण निर्देशिका आएपछि संघीय सरकार, स्थानीय निकाय र विद्यालयहरू केही सक्रिय हुन थालेका छन्। शनिवार डिजिटल संवाद कार्यक्रममा कुरा गर्दै सरोकारवालाहरूले यो अवस्थामा सिकाइलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानीय निकायको भूमिका महत्वपूर्ण हुने बताए। घटनाको बारेमा थप विवरणहरू "Samvad Highlights" शीर्षक अन्तर्गत पाउन सकिन्छ।

Samvad Summary (English):

Alternative Learning and Technology in the Community School is one of the most needed aspects for the digitalization of the nation. Taking the same thing into account, a talk based on the topic was held with panelists from various domains including names such as Director General of Center for Education and Human Resource Development, MoEST Dr. Tulsi Prasad Thapaliya, Managing Director of Sikai Samuha Mr. Sudarshan Ghimire, President of Nepal National Teacher Association (NNTA), Executive Director of OLE Nepal Mr. Rabi Karmacharya, Head of Education Unit, Belbari Municipality, Morang Mr. Bhupendra Prasad Koirala, Principal of Shree Gajedi Secondary School, Gajedi, Rupandehi and Former Minister of Science and Technology Mr. Ganesh Shah. The session was chaired by Mr. Ganesh Shah along with a presentation facilitated by Dr. Tulsi Prasad Thapaliya focused on the problems, trends, solutions and policies required to implement alternative learning and technology in the community schools.

Presiding over the program conducted by Zoom on Saturday at 1 o'clock, former minister Ganesh Shah said that transformation in education is necessary now and it should be made practical. Shah stressed on the need for the government to provide technology-friendly quality education to students at low cost by increasing investment. Saru Dhakal, former chairperson of the Technology Journalists Forum, said that the current situation has made us feel the need to connect with technology in every field and stressed on the need to develop a digital education system now.

With the introduction of the Learning Facilitation Directive, the federal government, local bodies and schools have become more active. Speaking on the digital dialogue program on Saturday, the stakeholders said that the role of local bodies would be important to make learning effective in this situation. More details regarding the event can be found under Samvad Highlights heading.

1. Samvad Knowledge Base

A. *Samvad Sandarbha* Presentation on “**Alternative Learning and Technology in the Community School**” by Director General of the Department of Education, Mr. Tulashi Prasad Thapaliya

The image displays two screenshots from a live streaming presentation. The left screenshot shows a slide titled "प्रविधि पहुँच अनुसार सिकाई कार्यक्रम छनौटको अवसर" (Selection of programs according to technology access). The right screenshot shows a slide titled "प्रविधिमा पहुँचको आधारमा विद्यार्थीका अवस्थाबारे Assumption" (Assumption about students' conditions based on technology access).

Left Screenshot: प्रविधि पहुँच अनुसार सिकाई कार्यक्रम छनौटको अवसर

- पहुँच नभएको: पापु र स्वा सामग्री वितरण; सिकाई केन्द्र; शिक्षा स्वयंसेवक तथा अभिभावक परिचालन
- रेडियो: कन्टेन्ट विकास र प्रसारण; प्रशारण तालिका दिने; सिकाई अनुगमन र सहजिकरणको व्यवस्था
- टेलिभिजन: कन्टेन्ट विकास र प्रसारण; प्रशारण तालिका दिने; सिकाई अनुगमन र सहजिकरणको व्यवस्था
- कम्प्युटर भएको: आफलाइन मोडका सामग्रीको व्यवस्था; निजी उत्पादक समेतको सामग्री
- अनलाइन पहुँच भएको: सामग्री उपलब्ध गराउने; विद्यालयले संयोजन गर्ने

Right Screenshot: प्रविधिमा पहुँचको आधारमा विद्यार्थीका अवस्थाबारे Assumption

Assumption

- कुनै प्रविधिमा पहुँच नभएको
- रेडियोमा पहुँच भएको
- TV मा पहुँच भएको
- कम्प्युटर भएको तर अनलाइन पहुँच नभएको
- अनलाइन समेत पहुँच भएको

विशेष आवश्यकता भएका

2. Samvad Highlights

गत चैतदेखि नेपालमा कोरोना संक्रमण देखिएपश्चात् नै सुरु भएको लकडाउनको कारण विद्यालय गएर अध्ययन गर्ने ८० लाखभन्दा बढी विद्यार्थीहरू शिक्षाविहीन अवस्थामा छन् । शहरी क्षेत्र तथा पहुँच भएका केही निजी विद्यालयहरूले अनलाइन कक्षा सञ्चालन गरिरहेको भए पनि अधिकांश सामुदायिक विद्यालयको पठनपाठन ठप्प छ । यही अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले असार १ गतेदेखि लागू हुनेगरी “वैकल्पिक प्रणालीबाट विद्यार्थीको सिकाइ सहजीकरण निर्देशिका २०७७” जारी गरेको छ ।

सिकाइ सहजीकरण निर्देशिका आएपछि संघीय सरकार, स्थानीय निकाय र विद्यालयहरू केही सक्रिय हुन थालेका छन् । शनिवार डिजिटल संवाद कार्यक्रममा कुरा गर्दै सरोकारवालाहरूले यो अवस्थामा सिकाइलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानीय निकायको भूमिका महत्वपूर्ण हुने बताए । शिक्षा विभागका महानिर्देशक डा. तुलसीप्रसाद थपलियाले विभिन्न निकाय, विज्ञहरूको छलफलबाट निर्देशिका आएको भन्दै अब यसलाई लागू गर्न स्थानीय निकाय र विद्यालयहरूको भूमिकामा जोड दिए । विद्यार्थीको सिकाइमा आउने क्षति, डिजिटल बढ्ने सम्भावनाहरूलाई हेर्दै अहिले अवस्था हेरेर विभिन्न ५ प्रकारका माध्यमबाट सिकाइ निरन्तर सुचारु गर्ने प्रयास सरकारले गरेको थपलियाले बताए ।

कोभिड-१९ वा यस्तै प्रकारको विपद् वा महामारी जस्ता कारणले नियमित पठनपाठन गर्न कठिन भएको वा हुन सक्ने अवस्थामा रेडियो, एफएम रेडियो, टेलिभिजन, अनलाइन, अफलाइन, परियोजना पाठहरू, स्वअध्ययन, दूर तथा खुला शिक्षालगायतका वैकल्पिक माध्यम वा पद्धतिबाट अध्ययन, अध्यापन सुचारु राख्ने विधि र प्रक्रियाबाट वैकल्पिक सिकाइ अवलम्बन गर्न सकिने शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले जारी गरेको निर्देशिकामा उल्लेख छ । डिजिटल संवाद कार्यक्रममा बोल्दै सिकाइ समूहका प्रबन्ध सम्पादक सुदर्शन घिमिरेले विद्यार्थीलाई रुचि अनुसार सिकाइ अघि बढाउनुपर्नेमा जोड दिए । अहिलेको अवस्थामा शिक्षकमार्फत अभिभावकलाई बढी सक्रिय गराएर सिकाइ प्रक्रिया अघि बढाउनुपर्ने बताउँदै घिमिरेले अब नलेज डिपोजिट नभई नलेज कन्स्ट्रक्ट गर्नुपर्ने सुझाव दिए ।

विद्यालय स्तरको शिक्षामा वैकल्पिक सिकाइ र प्रविधि विषयको कार्यक्रममा हरेक प्रदेशबाट प्रधानाध्यापक, शिक्षक, स्थानीय निकायका प्रतिनिधिहरू सहभागी थिए । कार्यक्रममा स्रोत व्यक्तिको रूपमा बोल्दै राष्ट्रिय शिक्षक संघठनका अध्यक्ष लक्ष्मण शर्माले अहिलेको अवस्थामा शिक्षकहरू विद्यार्थीहरूको सिकाइमा निरन्तरता दिन तयार रहेको बताए । उनले भने, ‘शिक्षकहरू सुतिरहेका छैनन्, आवश्यक पर्दा जस्तो अवस्थामा पनि तयार हुन्छन् । तर हामीसँग सिकाइ गर्न उपयुक्त डिजिटल कन्टेन्ट र कनेक्टिभिटी खै ?’

शर्माले सरकारले सरकारी विद्यालयमा क्वारेन्टाइन बनाउने तर निजी विद्यालय चाहिँ खुला गर्न दिए दुर्घटना निम्तने भन्दै प्रविधि र डिजिटल कन्टेन्टको विस्तारमा सहकार्य गर्न सरोकारवालाई आग्रह गरे ।

एक सय पचास जना बढीको सहभागिता रहेको अनलाइन छलफलमा स्थानीय निकायको प्रतिनिधित्व गर्दै बेलवारी नगरपालिका मोरङका शिक्षा शाखा प्रमुख भूपेन्द्रप्रसाद कोइरालाले बैकल्पिक माध्यमबाट सिकाइ अघि बढाउन लागिपरेको बताए । अहिलेको परिस्थितिमा स्थानीय निकायको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको भन्दै उनले प्रविधिको पहुँच भएकाहरूलाई डिजिटल कन्टेन्ट उपलब्ध गराउने र पहुँच बाहिर रहेकाहरूलाई पुस्तक, रेडियो र अभिभावक मार्फत पनि विद्यार्थीको सिकाइको अधिकार सुनिश्चित गर्ने बताए ।

कार्यक्रममा जगेडी गाउँपालिका रूपन्देहीका प्राचार्य रेश्मा भुसाल वाग्लेले अहिलेको अवस्थामा शिक्षा निरन्तरता दिन संघ, स्थानीय निकाय र विद्यालयको सहकार्य हुनुपर्ने बताइन् । शिक्षकलाई मनोबल बढाउँदै तालिमहरू प्रदान गरी सिकाइ देशैभरि अनिवार्य गर्न सकेमा मात्र प्रभावकारी हुने वाग्लेको धारणा थियो । यसैगरी ओएलई नेपालका प्रबन्ध निर्देशक रवि कर्माचार्यले प्रविधि एक माध्यम मात्र भएको र सिकाइसँग अनुभव जोड्नुपर्ने बताए । अहिले टेलिकम सेवा प्रदायकले सिकाइको लागि निःशुल्क र न्यून शुल्कमा डेटा तथा इन्टरनेट प्याकेजहरू दिनुपर्ने कर्माचार्यको भनाइ थियो ।

शनिवार १ बजे जुममार्फत सञ्चालित कार्यक्रमको अध्यक्षता गर्दै पूर्वमन्त्री गणेश शाहले अब शिक्षामा रूपान्तरण आवश्यक रहेको भन्दै यसलाई व्यावहारिक बनाउदै जानुपर्ने बताए । सरकारले लगानी बढाउदै विद्यार्थीलाई कम शुल्कमा प्रविधिमैत्री गुणस्तरीय शिक्षा दिनुपर्नेमा शाहको जोड थियो । प्रविधि पत्रकार मञ्चका पूर्वअध्यक्ष सरु ढकालले अलिहेको परिस्थितिले हामीलाई हरेक क्षेत्रमा प्रविधिसँग जोडिनुपर्ने आवश्यकता महसूस गराएको भन्दै अबको समयमा डिजिटल शिक्षा प्रणालीको विकास गर्नुपर्नेमा जोड दिइन ।

A. Samvad Banner:

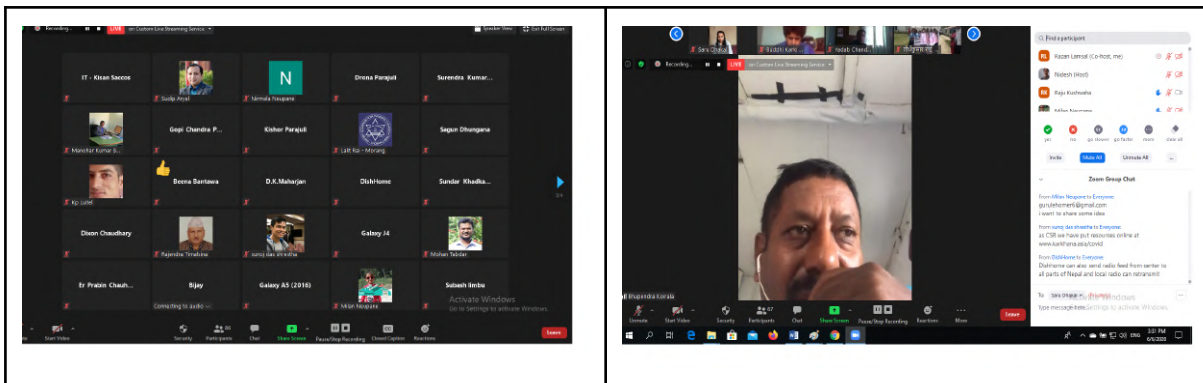
Digital samvad *on* **ALTERNATIVE LEARNING AND TECHNOLOGY IN THE COMMUNITY SCHOOL**
an open round table

विद्यालय स्तरको शिक्षामा वैकल्पिक सिकाइ र प्रविधि

RESOURCE PERSON & CONTRIBUTORS:

- Dr. Tulasi Prasad Thapaliya**
Director General,
Center for Education and
Huma Resource Development, MoEST
- Mr. Sudarshan Ghimire**
Managing Director/Editor
Sikai Samuha (सिकाइ समूह)
- Mr. Laxman Sharma**
President
Nepal National Teacher Association (NNTA)
- Mr. Rabi Karmacharya**
Executive Director
OLE Nepal
- Mr. Bhupendra Prasad Koirala**
Head of Education Unit
Belbari Municipality, Morang
- Ms. Reshma Bhusal Wagle**
Principal
Shree Gajedi Secondary School
Kanchan Rural Municipality, Rupandehi
- Mr. Ganesh Shah**
Session Chair (Coordinator)
Ex. Minister - Science & Technology

B. Samvad ZoomShots:

ZoomShots from the Main Event on ZOOM | Digital Samvad 1.0 | 7th June, 2020

C. Youtube/Facebook Live Screenshots

Link: <https://www.facebook.com/livingwithict/videos/1094385814277185>

digital samvad on
an open round table

विद्यालय स्तरको शिक्षामा वैकल्पिक सिकाइ र प्रविधि
ALTERNATIVE LEARNING AND TECHNOLOGY IN THE COMMUNITY SCHOOL

RESOURCE PERSONS & CONTRIBUTORS:

 Dr. Tulasi Prasad Thapa Director General Center for Education and Innovation Development (CEID)	 Mr. Subirjan Ghimire Managing Director Shree Sahasra Shiksha Nepal	 Mr. Laxman Sharma President Nepal National Teacher Association (NNTA)
 Mr. Rabi Kumar Choudhary Executive Director ICT Nepal	 Mr. Shyamendra Prasad Koirala Head of Education Cell Nepal Municipality, Morang	 Ms. Swarna Shrestha Principal Green Spring Secondary School Bardham, Municipality, Saptari
 Mr. Ganesh Shah Senior Team Coordinator Ex. Member - Science & Technology		

PROGRAM DETAILS:
June 6, 2020, Saturday
1:00 PM - 3:00 PM
Zoom Room ID: 3467 PM

JOIN US ONLINE
zoom

facebook

livingwithict

NREN

QR Code

केही उपाय

- १ एकीकृत पाठ्यक्रम र एकीकृत शिक्षण सिकाइ
- २ परियोजना कार्य
- ३ ससाना समूहमा सिकाइ कृयाकलाप
- ४ डायरी लेखन (Reflective Learning)
- ५ प्रेरणादायी कथा कविता
- ६ प्रेरक सामग्री
- ७ अभिभावक शिक्षा –अभिभावक नै शिक्षक
- ८ Home Schooling कि Schooling at home ?

zoom

D. Samvad Sankshep:

At the culmination of the samvad, Mr. Razan Lamsal, co-host of the Digital Samvad 1.0 presented the Samvad Sankshep on Alternative Learning and Technology in the Community School. He compiled the thoughts and issues shared during the Samvad as presented as below:

1. Dr. Tulasi Prasad Thapaliya

- The directive that came from discussions of various bodies and experts has the role of local bodies and schools in implementing it.
- The government has made an effort to continue the learning through 5 different mediums by looking at the current situation, considering the loss in student learning and the possibility of digital growth.

2. Mr. Sudarshan Ghimire

- Education should be based on passion based teaching and learning.

3. Mr. Laxman Sharma

- The teachers are ready to continue the learning of the students.
- Teachers are not sleeping, they are ready even when needed. But do we have digital content and connectivity suitable for learning?

4. Mr. Rabi Karmacharya

- There is only one medium and experience should be combined with learning.
- Telecom service providers have to provide free and low cost data and internet packages for learning.

5. Mr. Bhupendra Prasad Koirala

- Have been trying to advance learning through alternative means.
- Stating that the role of local bodies is important in the current situation, the digital content should be made available to those who have access to technology and those who are out of reach should also be ensured their right to learning through books, radio and parents.

6. Mr. Reshma Bhusal Wagle

- The association, local bodies and schools should work together to continue education in the current situation.
- It would be effective only if training could be made compulsory across the country by providing training to boost the morale of teachers.

7. Mr. Ganesh Shah

- Transformation in education is necessary, it should be made practical.
- The government should increase investment and provide technology-friendly quality education to students at low cost.

Nagarik App - Preparing Nepal for Digital Nepal

~**~

SECTION - D: THE WAY AHEAD

Chapter VI Samvad Way Ahead

A. Samvad Niskarsa (English):

- Alternative education using mediums of radio, FM, television, self study, open education can be the medium of education in times of COVID.
- Education should be based on passion based teaching and learning.
- Parents need to be more aware via teachers so that they can support their children at this time.
- The government has made efforts to continue learning through 5 different mediums.
- Creating quarantine in schools but allowing private schools to open will cause accidents.
- Providing digital content to those with access to technology and ensuring student learning rights through books, radio and parental access.
- In the current situation, there should be cooperation of the association, local bodies and schools to continue education.
- It will be effective only if it can make learning compulsory all over the country by providing training to increase the morale of teachers.
- Technology is the only medium and experience should be combined with learning.
- Now telecom service providers have to provide free and low cost data and internet packages for learning.
- Now there is a need for transformation in education.
- Circumstances have made us feel the need to connect with technology in every field.

Samvad Niskarsa (Nepali):

- रेडियो, एफएम, टेलिभिजन, स्व-अध्ययन, खुला शिक्षा जस्ता माध्यमहरू प्रयोग गरी वैकल्पिक शिक्षा कोभिडको समयमा शिक्षाको माध्यम हुन सक्छ।
- शिक्षा जोशमा आधारित शिक्षण र सिकाइमा आधारित हुनुपर्छ।
- अभिभावकहरू शिक्षकहरू मार्फत बढी सचेत हुन आवश्यक छ ताकि उनीहरूले यस समयमा आफ्ना बच्चाहरूलाई सहयोग गर्न सकून्।
- विभिन्न ५ प्रकारका माध्यमबाट सिकाइ निरन्तर सुचारु गर्ने प्रयास सरकारले गरेको।
- विद्यालयमा क्वारेन्टाइन बनाउने तर निजी विद्यालय चाहिँ खुला गर्न दिए दुर्घटना निम्तने।
- प्रविधिको पहुँच भएकाहरूलाई डिजिटल कन्टेन्ट उपलब्ध गराउने र पहुँच बाहिर रहेकाहरूलाई पुस्तक, रेडियो र अभिभावक मार्फत पनि विद्यार्थीको सिकाइको अधिकार सुनिश्चित गर्ने।
- अहिलेको अवस्थामा शिक्षा निरन्तरता दिन संघ, स्थानीय निकाय र विद्यालयको सहकार्य हुनुपर्ने।

- शिक्षकलाई मनोवल बढाउँदै तालिमहरू प्रदान गरी सिकाइ देशैभरि अनिवार्य गर्न सकेमा मात्र प्रभावकारी हुने।
- प्रविधि एक माध्यम मात्र भएको र सिकाइसँग अनुभव जोड्नुपर्ने।
- अहिले टेलिकम सेवा प्रदायकले सिकाइको लागि निःशुल्क र न्यून शुल्कमा डेटा तथा इन्टरनेट प्याकेजहरू दिनुपर्ने।
- अब शिक्षामा रूपान्तरण आवश्यक रहेको।
- परिस्थितिले हामीलाई हरेक क्षेत्रमा प्रविधिसँग जोड्नुपर्ने आवश्यकता महसूस गराएको।